

ประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง

เรื่อง รับผิดชอบการจัดตั้งพรรคเสรี

ด้วยนายทะเบียนพรรคการเมือง ได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง ชื่อ พรรคเสรี ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง เลขที่ ๒/๒๕๕๗ ตั้งแต่วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับนโยบายพรรคการเมือง ข้อบังคับพรรคการเมือง และรายชื่อคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองของพรรคเสรี ดังนี้

นโยบายพรรคเสรี พ.ศ. ๒๕๕๖

๑. นโยบายด้านการบริหารการปกครอง

(๑) พิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช และบูรณาภาพแห่งอาณาเขต

(๒) ให้มีกำลังทหารไว้เพื่อพิทักษ์รักษาเอกราชความมั่นคงของรัฐ สถาบันพระมหากษัตริย์ ผลประโยชน์แห่งชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และเพื่อการพัฒนาประเทศ

(๓) ให้ความอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น ส่งเสริมความเข้าใจและความสมานฉันท์ระหว่างศาสนิกชนของทุกศาสนา รวมทั้งสนับสนุนการนำหลักธรรมของศาสนามาใช้ เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมและพัฒนาคุณภาพชีวิต

(๔) ส่งเสริมและสร้างสัมพันธไมตรีกับนานาประเทศ โดยถือความเสมอภาคในการปฏิบัติต่อกัน

๒. นโยบายด้านสังคมและการเมือง

(๑) ดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคล จัดระบบงานกระบวนการยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพ และอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนอย่างรวดเร็วและเท่าเทียมกัน รวมทั้งจัดระบบราชการและงานของรัฐอย่างอื่น ให้มีประสิทธิภาพเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน

(๒) จัดสรรงบประมาณให้พอเพียงกับการบริหารงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญทุกองค์กร

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจทางการเมืองและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง รวมทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ

(๔) พัฒนาและส่งเสริมการเมืองให้มีมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ และพนักงานหรือลูกจ้างอื่นของรัฐบาล เพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ และเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่

(๕) กระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เอง พัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่นและระบบสาธารณสุขปโภค สาธารณูปการ ตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น

(๖) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสงวนบำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล

รวมทั้งมีส่วนร่วมในการส่งเสริมบำรุงรักษาและคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน ตลอดจนควบคุมและกำจัดมลพิษที่มีต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิการ และคุณภาพชีวิตของประชาชน

(๓) คุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน ส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงและชาย เสริมสร้างและพัฒนาความเป็นปึกแผ่นของครอบครัวและความเข้มแข็งของชุมชน สงเคราะห์คนชราผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และผู้ด้อยโอกาสให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการสาธารณสุขให้บริการที่ได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพอย่างทั่วถึง

(๕) มีระบบการเมืองที่เป็นประชาธิปไตยอย่างสมบูรณ์ โดยมีองค์พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีภาคราชการที่มีประสิทธิภาพ มีนักการเมืองที่มีคุณภาพ ยึดผลประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติเป็นหลักเป็นที่พึ่งและสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

๓. นโยบายการศึกษา

(๑) จัดการศึกษาอบรมและสนับสนุนภาคเอกชน จัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม ปรับปรุงและให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม เสริมสร้างความรู้เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปวิทยาการต่างๆ เร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาการวิชาชีพครู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ

(๒) สร้างโอกาสให้คนไทยทุกคนพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่มากขึ้น ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และมีส่วนร่วมอย่างเต็มภาคภูมิในการพัฒนาประเทศ เด็กไทยทุกคนจะได้รับการดูแลเอาใจใส่ด้านสุขภาพตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา เมื่อแพทย์ตรวจพบว่าสตรีคนใดตั้งครรภ์จะต้องได้รับนมสดดื่มฟรีจนกว่าจะคลอด และเด็กที่เกิดมาจะต้องได้รับนมดื่มฟรีจากรัฐด้วยเช่นกันจนจบมัธยมปลายหรือเทียบเท่า หรืออายุสิบแปดปี และได้รับสารอาหารครบถ้วนตั้งแต่ปฐมวัย รวมทั้งได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างน้อยสิบสองปี ให้ทุกคนมีโอกาสเข้าถึงบริการพื้นฐานทางสังคมที่มีคุณภาพ

(๓) ทำให้คนไทยมีขีดความสามารถพร้อมที่จะปรับตัวเพื่อรับกระแสการเปลี่ยนแปลงซึ่งเกิดจากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในระดับที่สามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ ทำให้คนในวัยหนุ่มสาวได้รับการศึกษาในระดับอุดมศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๕ ของคนไทยในกลุ่มอายุสิบแปดถึงยี่สิบสี่ปี ให้กลุ่มคนผู้ด้อยโอกาสทางสังคมได้รับโอกาสทางการศึกษาและมีงานทำอย่างทั่วถึงถ้วนหน้า สนับสนุนให้คนไทยเดินทางไปทำงานในต่างประเทศโดยปราศจากการควบคุมของกรมจัดหางานและกองตรวจคนเข้าเมืองเพราะคนไทยทุกคนมีสิทธิเสรีภาพในการเดินทางและการตั้งถิ่นฐานของตนเองโดยชอบธรรม คนไทยจะมีคุณภาพ มีความสามารถ รู้จักตนเอง รู้เท่าทันโลก และมีศักยภาพปรับตัวเองอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่าตลอดทุกช่วงวัยของชีวิต

๔. นโยบายด้านเศรษฐกิจ

(๑) ดำเนินการให้มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม

(๒) จัดระบบการถือครองที่ดินและการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม จัดหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรกรรมให้แก่เกษตรกรอย่างทั่วถึง และรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรกรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมตัวของเกษตรกรเพื่อวางแผนการเกษตร และรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร พัฒนาการเกษตรให้เป็นเกษตรอุตสาหกรรม เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นให้มีการส่งเสริมเรื่องปศุสัตว์ โดยการให้ประชาชนยืมพ่อพันธุ์สัตว์ หรือ ผสมเทียมให้ฟรี เช่น วัว ควาย แพะ แกะ โดยการผสมข้ามสายพันธุ์ให้สัตว์ตัวโตขึ้น

(๓) ส่งเสริม สนับสนุน และคุ้มครองระบบสหกรณ์

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชากรวัยทำงานมีงานทำ คุ้มครองแรงงาน โดยเฉพาะแรงงานเด็กและสตรี จัดระบบแรงงานสัมพันธ์ การประกันสังคม รวมทั้ง ค่าตอบแทนแรงงานที่เป็นธรรม

(๕) สนับสนุนระบบเศรษฐกิจแบบเสรีโดยอาศัยกลไกตลาด กำกับดูแลให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม คุ้มครองผู้บริโภคและป้องกันการผูกขาดทั้งทางตรงและทางอ้อม

(๖) ทำให้เศรษฐกิจตั้งอยู่บนรากฐานของความสร้างสรรค์ เป็นศูนย์กลางที่สำคัญในภูมิภาคทั้งในด้านการผลิต การคมนาคม การเงิน การท่องเที่ยว และบริการ

๕. นโยบายด้านการต่างประเทศ

เป็นมิตรกับทุกประเทศ พยายามแก้ไขสัญญาและข้อตกลงอื่นๆ ที่เห็นว่าเสียเปรียบและไม่เป็นธรรม ให้เกิดความเสมอภาค ส่งเสริมให้มีสถานที่แสดงสินค้าไทย

ในทุกประเทศที่มีสถานทูตและสถานกงสุล ทั้งสินค้าในด้านหัตถกรรม ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรและอื่นๆ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการขายสินค้าไทย ส่งคณะนาฏศิลป์ไปแสดงทั่วโลกเพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวและให้ทั่วโลกรู้จักประเทศไทยดีขึ้น

ข้อบังคับพรรคเสรี พ.ศ. ๒๕๔๖

โดยที่เป็นการสมควรมีข้อบังคับเพื่อใช้เป็นแนวทางการบริหารงานของพรรค คณะผู้จัดตั้งพรรคเสรีโดยความเห็นชอบของที่ประชุมคณะผู้จัดตั้งพรรคจึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับพรรคเสรี พ.ศ. ๒๕๔๖”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้นับตั้งแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมืองเป็นต้นไป

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๓ พรรคการเมืองที่ใช้ข้อบังคับนี้เรียกว่า “พรรคเสรี” ใช้อักษรย่อว่า “ส.” เรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า “LIBERAL PARTY” ใช้อักษรย่อว่า “L.B.R.” ใช้เครื่องหมายเป็นภาพตัวอักษร ส สีน้ำเงิน เป็นตัวอักษรย่อของพรรคเสรี ปรากฏตามคำอธิบายตามข้อ ๕ แห่งข้อบังคับนี้

ข้อ ๔ ภาพเครื่องหมายพรรคเสรี ใช้ดังนี้



ข้อ ๕ คำอธิบายภาพเครื่องหมายพรรคเสรี

ภาพเครื่องหมายพรรคเสรี ประกอบด้วย

เป็นภาพตัวอักษร ส สีน้ำเงิน เป็นตัวอักษรย่อของพรรคเสรี ซึ่งให้ความหมายถึงการมีเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ ในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ข้อ ๖ ตรายางภาพเครื่องหมายพรรคเสรี มีลักษณะเช่นเดียวกับข้อ ๔ แต่มีสีเดียวดังภาพ



ข้อ ๗ ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของพรรคเสรี เลขที่ ๔๕ ถนนสุทธิสาร แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐

ข้อ ๘ สาขาพรรคเสรีที่ได้รับอนุมัติให้จัดตั้ง ณ จังหวัดใดๆ ให้เรียกว่า สาขาพรรคเสรี โดยมีชื่ออำเภอ และจังหวัดกำกับด้วย

หมวด ๒

สมาชิกภาพ

ข้อ ๕ สมาชิกพรรคมี ๒ ประเภท คือ

(๑) สมาชิกกิตติมศักดิ์

(๒) สมาชิกสามัญ

ข้อ ๑๐ สมาชิกกิตติมศักดิ์ ได้แก่ บุคคลที่มีอุปการคุณต่อพรรคหรือผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ หรือผู้เชี่ยวชาญที่คณะกรรมการบริหารพรรคมีมติให้เชิญเข้าเป็นสมาชิกสมาชิกกิตติมศักดิ์ไม่ต้องเสียค่าบำรุง

ข้อ ๑๑ สมาชิกสามัญ ได้แก่ บุคคลที่ยื่นใบสมัครตามข้อบังคับและคณะกรรมการบริหารพรรคมีมติอนุมัติเป็นสมาชิกได้

ข้อ ๑๒ สมาชิกสามัญต้องเสียค่าบำรุงพรรคประจำปี ส่วนอัตราที่จะเก็บเท่าไรและจะเก็บเมื่อใดนั้นให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๑๓ บุคคลผู้ที่มีคุณสมบัติต่อไปนี้ มีสิทธิเข้าเป็นสมาชิกของพรรค

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์ในวันที่ยื่นใบสมัครเข้าเป็นสมาชิก

(๓) ไม่เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

(๔) ไม่เป็นคนที่ศาลสั่งให้เป็นบุคคลไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ หรือบุคคลล้มละลาย

(๕) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริต จิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ

(๖) เลื่อมใสในอุดมการณ์ของพรรค

(๓) เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๔) มีความเข้าใจในนโยบายพรรค ตั้งใจสนับสนุนกิจการของพรรคและจะปฏิบัติตามข้อบังคับของพรรคทุกประการ

ข้อ ๑๔ การสมัครเป็นสมาชิกพรรค ให้ผู้สมัครยื่นใบสมัครตามแบบพิมพ์ของพรรคต่อเลขาธิการพรรคหรือประธานสาขาพรรค และให้เลขาธิการพรรคพิจารณาเสนอต่อคณะกรรมการบริหารพรรคและเมื่อคณะกรรมการบริหารพรรคอนุมัติให้รับเป็นสมาชิกได้ สมาชิกผู้นั้นมีสิทธิได้รับบัตรประจำตัวสมาชิกพรรคไว้เป็นหลักฐานด้วย

ข้อ ๑๕ การคัดค้านผู้สมัครเป็นสมาชิกสามัญต้องทำเป็นหนังสือมีสมาชิกสามัญรับรองไม่น้อยกว่าสามคนและต้องแจ้งเหตุผลในการคัดค้านประกอบด้วย คำคัดค้านให้ยื่นต่อเลขาธิการพรรคหรือประธานสาขาพรรคแล้วแต่กรณี และให้ส่งวนคำคัดค้านไว้เป็นความลับ

ข้อ ๑๖ ถ้าคณะกรรมการบริหารพรรคมีมติไม่รับผู้ใดเข้าเป็นสมาชิกสามัญโดยจะมีคำคัดค้านหรือไม่ก็ตามให้มีหนังสือแจ้งไปให้ผู้ยื่นนั้นทราบโดยเร็ว คำวินิจฉัยของคณะกรรมการบริหารพรรคให้ถือเป็นที่สุด

ข้อ ๑๗ สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติการเป็นสมาชิกตามข้อบังคับพรรคข้อ ๑๓

(๔) คณะกรรมการบริหารพรรคมีมติให้ออกตามข้อ ๑๐๒

(๕) ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบเลิกพรรค

ข้อ ๑๘ การสิ้นสุดของสมาชิกภาพตามข้อ ๑๗ (๔) ถ้าสมาชิกผู้นั้นดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย มติของพรรคต้องเป็นมติของที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารพรรค และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรค และมติดังกล่าวต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรค และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคทั้งหมด และการลงมติให้ลงคะแนนลับเท่านั้น แต่ถ้าสมาชิกผู้นั้นได้อุทธรณ์ต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พรรคมีมติคัดค้านว่ามติดังกล่าวมีลักษณะตามมาตรา ๔๗ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญและศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามติดังกล่าวมิได้มีลักษณะตามมาตรา ๔๗ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ ให้ถือว่าสมาชิกภาพสิ้นสุดลงนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย แต่ถ้าศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามติดังกล่าวมีลักษณะตามมาตรา ๔๗ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ สมาชิกผู้นั้นอาจเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย

ให้หัวหน้าพรรคส่งรายงานหรือเอกสารเกี่ยวกับการมีมติไปยังประธานรัฐสภา และนายทะเบียนพรรคการเมืองภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่พรรคมีมติ

ข้อ ๑๙ การลาออกจากสมาชิกภาพของพรรคให้ปฏิบัติ ดังนี้

(๑) สมาชิกกิตติมศักดิ์ ยื่นหนังสือเป็นหลักฐานต่อเลขาธิการพรรค และมีผลเมื่อหัวหน้าพรรคลงนามรับใบลาออก

(๒) สมาชิกสามัญ ยื่นใบลาออกต่อสำนักงานใหญ่ของพรรคและมีผลเมื่อเจ้าหน้าที่สำนักงานใหญ่พรรคได้ลงทะเบียนรับหนังสือแล้ว

หมวด ๓

สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกพรรค

ข้อ ๒๐ สมาชิกพรรคมีสิทธิดังต่อไปนี้

(๑) มีสิทธิในการเสนอข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อพรรค

(๒) มีสิทธิได้รับคัดเลือกจากพรรคให้เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามพรรค ในการเลือกตั้งทั้งปวงที่ราษฎรเป็นผู้ใช้สิทธิ

(๓) มีสิทธิได้รับการเลือกตั้งหรือแต่งตั้งเป็นผู้ปฏิบัติงาน คณะทำงาน หรือ คณะกรรมการสาขาพรรคการเมือง หรืออนุกรรมการในคณะต่างๆ หรือกรรมการบริหารพรรค ตลอดจนที่ปรึกษาพรรค

(๔) สิทธิอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาเป็นกรณีไป

(๕) สมาชิกที่ได้รับสิทธิดังกล่าวย่อมมีคุณสมบัติเหล่านี้ คือ

(ก) สามารถอธิบายอุดมคติ นโยบายพรรค และข้อบังคับของพรรค ให้ประชาชนเข้าใจและยินดีเข้าร่วมเป็นสมาชิกพรรคเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ

(ข) เป็นผู้ไม่มีปัญหาขัดแย้งหรือบกพร่องจนได้รับการดำเนินจาก คณะกรรมการบริหารพรรคและ/หรือจากสมาชิกพรรคทั่วไป

(ค) เป็นผู้ที่ไม่เสียสละและพากเพียรในการปฏิบัติตามอุดมคติของพรรค จนปรากฏผลตามความมุ่งหมายของพรรค

(ง) มีคุณสมบัติอื่นๆ เช่น ทางด้านวิชาการ หรือประสบการณ์ที่เป็นผลสำเร็จและมีความพร้อมต่อการปฏิบัติงาน

(๖) ถ้าสมาชิกพรรคในสัดส่วน ดังต่อไปนี้

(ก) สมาชิกพรรคที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในขณะนั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคทั้งหมด หรือ

(ข) กรรมการบริหารพรรคจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการบริหารพรรค หรือ

(ค) สมาชิกสามัญทั่วไปของพรรคจำนวนไม่น้อยกว่าห้าสิบคนเห็นว่ามติหรือข้อบังคับพรรคในเรื่องใดที่ขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ หรือขัดแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีสิทธิร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามติหรือข้อบังคับดังกล่าวขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้มติหรือข้อบังคับดังกล่าวนั้นเป็นอันยกเลิกไป

ข้อ ๒๑ สมาชิกพรรคมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ร่วมรับผิดชอบต่อเสถียรภาพของพรรคและให้ความร่วมมือในกิจกรรมของพรรคด้วยจิตสำนึกในอุดมคติของพรรคในฐานะเป็นเจ้าของพรรคด้วยกัน

(๒) สนับสนุนสมาชิกพรรคผู้ที่พรรคได้พิจารณาส่งลงสมัครรับเลือกตั้งในทุกกระดับ และให้ความร่วมมือในการดำเนินงานของพรรคด้วยความเต็มใจ และบริสุทธิ์ใจเพื่อความก้าวหน้าของพรรค

(๓) ยึดมั่นและปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของพรรคโดยเคร่งครัด

(๔) ต้องชำระค่าบำรุงตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

หมวด ๔

ความรับผิดชอบของพรรคต่อสมาชิก

ข้อ ๒๒ ความรับผิดชอบของพรรคต่อสมาชิกพรรคมี ดังนี้

(๑) พรรคจะส่งเสริมสถานภาพของสมาชิกพรรคให้มีสมรรถภาพต่อการดำรงชีวิตของตนเองและครอบครัว

(๒) พรรคจะดำเนินการทางการเมืองอย่างจริงจังเพื่อให้พรรคได้ก้าวไปสู่การมีบทบาททางการเมืองและเข้าสู่การบริหารประเทศเพื่อความเจริญและสันติสุขของปวงชนชาวไทย

(๓) พรรคจะช่วยสนับสนุนส่งเสริมเพื่อเพิ่มคุณภาพแห่งชีวิตให้แก่สมาชิกพรรคด้วยการให้ความรู้ในวิชาชีพสาขาต่างๆ ตามความเหมาะสมและตามฐานานุกรม

(๔) พรรคมีหน้าที่รับเรื่องร้องทุกข์และให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิกพรรคในกรณีที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมตามกรอบแห่งกฎหมายและข้อบังคับพรรค

(๕) พรรคจะส่งเสริมให้การอบรมเพื่อพัฒนาคุณภาพของสมาชิกพรรคให้ดียิ่งขึ้น

หมวด ๕

การให้ความรู้ทางการเมืองแก่สมาชิกพรรคและประชาชนทั่วไป

ข้อ ๒๓ เพื่อเป็นการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจทางการเมืองแก่สมาชิกพรรคและประชาชนทั่วไปอันจะส่งผลให้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์

ทรงเป็นประมุข เป็นที่ศรัทธาและเชื่อมั่นต่อปวงชนชาวไทย พรรคจึงได้มีการกำหนด
แนวทางการให้ความรู้ทางการเมืองแก่สมาชิกพรรคและประชาชนโดยทั่วไป ดังต่อไปนี้

(๑) พรรคจะจัดเตรียมบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มีความเชี่ยวชาญ
ในแต่ละสาขาวิชาชีพ เพื่อฝึกอบรมให้แก่สมาชิกพรรคและประชาชนโดยทั่วไป

(๒) พรรคจะรวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ
และสังคม เพื่อกระตุ้นเตือนให้สมาชิกและประชาชนโดยทั่วไปเข้ามามีส่วนร่วม
ทางการเมืองให้มากยิ่งขึ้น

(๓) พรรคจะส่งเสริมและสนับสนุนการรวมตัวกันในรูปแบบของชุมชนท้องถิ่น
เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิการจัดการดูแลรักษาทรัพยากรของท้องถิ่นตลอดจนปลูกฝัง
สิทธิทางการเมืองที่พึงมี

(๔) พรรคจะส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มกันของสมาชิกในแต่ละสาขาวิชาชีพ
เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจทางการเมืองร่วมกับบุคลากรของพรรคโดยสม่ำเสมอ

(๕) พรรคจะเผยแพร่ความรู้ทางการเมืองหรือดำเนินกิจกรรมทางการเมือง
โดยผ่านสื่อมวลชนอย่างน้อยปีละสามครั้ง

(๖) พรรคจะส่งเสริมให้สมาชิกพรรคและประชาชนทั่วไปได้เข้าชมหรือฟัง
การอภิปราย หรือบรรยายทางการเมือง

หมวด ๖

วินัยและจรรยาบรรณของสมาชิกพรรค

ข้อ ๒๔ เพื่อให้สมาชิกพรรคร่วมกันสร้างพรรคให้เป็นพรรคการเมืองที่มีคุณภาพ
เป็นที่ศรัทธาและไว้วางใจของปวงชนชาวไทยโดยทั่วหน้ากัน จึงกำหนดวินัยที่เป็น
ข้อปฏิบัติอันควรและไม่ควรไว้ ดังต่อไปนี้

(๑) สมาชิกพรรคทุกระดับต้องยึดมั่นในอุดมการณ์ของพรรค และไม่ฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับพรรค มติคณะกรรมการบริหารพรรค รวมทั้งคำสั่งและประกาศของพรรคอย่างจริงจัง

(๒) ไม่ใช่ความเป็นสมาชิกพรรคไปแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวหรือเพื่อบุคคลอื่นโดยขัดต่อกฎหมายของรัฐ

(๓) สมาชิกพรรคต้องไม่โจมตีหรือวิพากษ์วิจารณ์สมาชิกด้วยกันหรือองค์กรของพรรคต่อบุคคลภายนอกในทางที่เสียหาย

(๔) สมาชิกพรรคต้องไม่ปกปิดความผิดและไม่ละเลยต่อการแจ้งความผิดของสมาชิกพรรคที่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อชื่อเสียงของพรรค ทั้งนี้ต้องรีบแจ้งให้กรรมการบริหารพรรคได้รับทราบทันที

(๕) สมาชิกพรรคต้องไม่ฝ่าฝืนกฎหมายของรัฐหรือผิดศีลธรรมอันเป็นที่ครหาของบุคคลและวงการทั่วไป

(๖) ผู้ปฏิบัติงานพรรคไม่พึงนำความลับของพรรคที่ได้มีมติไว้ไปเปิดเผยต่อบุคคลอื่น แม้จะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อพรรคก็ตาม

(๗) ในการดำเนินงานในรัฐสภา สมาชิกจะต้องปฏิบัติตามมติของพรรคที่ได้มีมติไว้

ข้อ ๒๕ เพื่อเป็นการสร้างเสริมและจรรโลงระบบพรรคการเมือง และทำให้การเมืองมีคุณธรรม สมาชิกพรรคควรได้ยึดถือและปฏิบัติตามจรรยาบรรณการเมืองดังนี้

(๑) มีความสำนึกในการเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

(๒) มีการประพุดติและดำรงชีพด้วยความมีคุณธรรมและอยู่ในกรอบแห่งกฎหมาย

(๓) ต้องศึกษาและทำความเข้าใจในเอกสารนโยบายและข้อบังคับของพรรค

(๔) มีความกระตือรือร้นในการสร้างองค์กรพรรคให้เติบโตใหญ่ด้วยการเชิญชวนบุคคลอื่นเข้าเป็นสมาชิกพรรค

(๕) มีจิตสำนึกและรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายจากพรรคอย่างจริงจัง

(๖) ยอมรับการปรับปรุงตัวเองเพื่อก่อให้เกิดความสามัคคีและประสิทธิภาพของพรรค

(๗) ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ดีของบ้านเมือง

หมวด ๗

คณะกรรมการบริหารพรรคและที่ปรึกษาพรรค

ส่วนที่ ๑

คณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๒๖ ให้มีคณะกรรมการบริหารพรรคซึ่งเป็นองค์กรหลักในการบริหารพรรค โดยเลือกตั้งจากสมาชิกสามัญซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ในที่ประชุมใหญ่จำนวน ไม่น้อยกว่าสิบห้าคน แต่ไม่เกินสามสิบคน ประกอบด้วย

(๑) หัวหน้าพรรค

(๒) รองหัวหน้าพรรค

- (๓) เลขานุการพรรค
- (๔) รองเลขานุการพรรค
- (๕) เกร็ดฎีกาพรรค
- (๖) โฆษกพรรค
- (๗) กรรมการบริหารอื่น

ข้อ ๒๗ ในการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคให้ดำเนินการในที่ประชุมใหญ่ตามลำดับ ดังนี้

(๑) เลือกตั้งหัวหน้าพรรคหนึ่งคน ในการเสนอชื่อผู้เป็นหัวหน้าพรรคต่อที่ประชุมใหญ่ต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบสี่คน

(๒) ให้ที่ประชุมใหญ่กำหนดจำนวนของคณะกรรมการบริหารพรรคตามข้อ ๒๖

(๓) ให้หัวหน้าพรรคที่ได้รับเลือกตั้งใหม่ เสนอชื่อบุคคลที่เห็นสมควรให้เป็นกรรมการบริหารพรรคในตำแหน่งต่างๆ ต่อที่ประชุมใหญ่ โดยคำนึงถึงความอาวุโสทางการเมือง ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ความเหมาะสม และการเสียสละให้พรรคจำนวนกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการบริหารพรรคซึ่งที่ประชุมใหญ่ได้กำหนด (๒)

ในกรณีที่จำนวนกึ่งหนึ่งดังกล่าวข้างต้นเป็นจำนวนมีเศษ ให้หัวหน้าพรรคเป็นผู้เสนอชื่อบุคคลที่เห็นสมควรให้เป็นกรรมการบริหารพรรคเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคน เพื่อให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาอนุมัติ

(๔) ให้สมาชิกที่เข้าร่วมประชุมใหญ่เป็นผู้เสนอชื่อสมาชิกเพื่อให้ที่ประชุมใหญ่เลือกเป็นกรรมการบริหารพรรคในส่วนที่เหลือจนครบจำนวนตามที่ประชุมใหญ่กำหนด

ในการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคตาม (๔) พึงคำนึงถึงการให้มีผู้แทนจากภาคต่างๆ โดยทั่วถึงกัน

ผู้ถูกเสนอชื่อเป็นกรรมการบริหารพรรคไม่จำเป็นต้องอยู่ในที่ประชุมก็ได้ แต่ผู้เสนอชื่อกับผู้รับรองและผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งต้องอยู่ในที่ประชุมใหญ่

ข้อ ๒๘ ให้คณะกรรมการบริหารพรรคอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีหรือจนกว่าจะมีการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ ซึ่งจะจัดให้มีขึ้นภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วไป

ข้อ ๒๙ กรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดจากสมาชิกภาพ

(๔) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) จงใจหรือเจตนาละเลยการแสดงรายการบัญชีทรัพย์สิน-หนี้สินต่อทางราชการ

(๖) ขาดการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคสามครั้งติดต่อกัน

(๗) ที่ประชุมใหญ่พรรคมีมติด้วยคะแนนเสียงสามในสี่ขององค์ประชุมให้ออก

(๘) เมื่อมีการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ตามข้อ ๒๘

(๙) เมื่อหัวหน้าพรรคลาออกให้ถือว่าความเป็นคณะกรรมการบริหารสิ้นสุด
ทั้งคณะ

(๑๐) ตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคว่างลงสองในสามของจำนวนกรรมการบริหารพรรคทั้งหมดถือว่าหมดสภาพทั้งคณะรวมทั้งหัวหน้าพรรคด้วย

เมื่อตำแหน่งกรรมการบริหารว่างลงตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖) ให้หัวหน้าพรรคมีอำนาจแต่งตั้งกรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่งที่เหมาะสม เข้าทำหน้าที่แทนจนครบวาระของผู้ที่พ้นจากตำแหน่ง แต่ถ้าตำแหน่งที่ว่างลงนั้นเป็น ตำแหน่งหัวหน้าพรรคตาม (๑) (๓) (๔) (๕) และ (๖) ให้รองหัวหน้าพรรค ลำดับต้นทำหน้าที่แทน และให้มีอำนาจเรียกประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ตำแหน่งหัวหน้าพรรคว่างลง เว้นแต่ อายุตำแหน่งหัวหน้าพรรคเหลือไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

ในกรณีตำแหน่งหัวหน้าพรรคว่างลงตาม (๒) และ (๕) ให้รองหัวหน้าพรรค ลำดับต้นทำหน้าที่แทนและให้มีอำนาจในการเรียกประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ภายในสามสิบวัน

หากเกิดกรณีอื่นอันเป็นเหตุให้คณะกรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ หรือครบวาระและนอกเหนือจากที่กำหนดในข้างต้น ให้หัวหน้าพรรคมีอำนาจในการ เรียกประชุมใหญ่เพื่อดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ภายใน สี่สิบห้าวัน

ในกรณีที่มิเหตุให้คณะกรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้คณะกรรมการ บริหารพรรคที่พ้นจากตำแหน่งอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่านายทะเบียน พรรคการเมืองจะตอบรับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่

ข้อ ๓๐ คณะกรรมการบริหารพรรคมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) ดำเนินกิจการของพรรคให้เป็นไปตามนโยบายพรรค ข้อบังคับพรรค และมติของที่ประชุมใหญ่พรรค

(๒) ออกกฎระเบียบและจัดตั้งหน่วยต่าง ๆ เพื่อปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบายพรรคและข้อบังคับพรรค

(๓) กำหนดวิธีการคัดเลือกสมาชิกพรรคเพื่อส่งสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๔) พิจารณาจัดสรรเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในส่วนของพรรคและของผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรคโดยไม่เกินวงเงินที่คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือนายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนดดังนี้

(ก) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อโดยจัดสรรเป็นจำนวนรวมซึ่งพิจารณาตามจำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้งที่พรรคยื่นเสนอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(ข) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งโดยจัดสรรให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรคเป็นรายบุคคล

(๕) ควบคุมไม่ให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรคใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเกินกว่าวงเงินที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง

(๖) ดำเนินการและปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๗) ให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งหรือถอดถอนคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ของพรรค คณะผู้บริหารพรรค คณะที่ปรึกษาพรรค คณะกรรมาธิการต่าง ๆ ของพรรค คณะกรรมการรัฐสภาของพรรค คณะกรรมการประสานงานและคณะอนุกรรมการต่าง ๆ ของพรรค

(๘) อนุมัติและยุบเลิกการจัดตั้งสาขาพรรคและองค์กรเสริมสร้างพรรค

(๙) อำนวยการต่างๆ และกระทำการหรือสั่งการใดๆ เพื่อให้การดำเนินงานของพรรคเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเพื่อส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของพรรค

(๑๐) กำหนดให้มีการประชุมใหญ่พรรคอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และรายงานกิจการด้านต่างๆ ต่อที่ประชุมใหญ่พรรค

(๑๑) จัดหาทุนและดูแลทรัพย์สินต่างๆ ตลอดจนบริหารการเงินและทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดของพรรคและสาขาพรรค

(๑๒) พิจารณารับบุคคลเข้าเป็นสมาชิกพรรคและพิจารณาลงโทษสมาชิกพรรค

(๑๓) แต่งตั้งและถอดถอนผู้ปฏิบัติงานของพรรคและคณะทำงานเฉพาะกิจทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

(๑๔) จัดตั้งแผนกต่างๆ ของพรรคตามสมควร เพื่อดำเนินการตามนโยบายของพรรคและให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างประจำพรรคหรือชั่วคราว

(๑๕) แต่งตั้งหรือถอดถอนนายทะเบียนของพรรค ผู้อำนวยการสำนักงานใหญ่พรรค รองโฆษกพรรค ผู้ช่วยเหรัญญิกพรรค ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานใหญ่พรรคหรือตำแหน่งอื่นตามที่เหมาะสม

(๑๖) กำหนดอำนาจหน้าที่ให้กรรมการบริหารพรรคและผู้ปฏิบัติงานของพรรคปฏิบัติ

(๑๗) อำนาจหน้าที่อื่นที่คณะกรรมการบริหารพรรคเห็นสมควร ซึ่งไม่ขัดต่อกฎหมายและกฎระเบียบของพรรค

ข้อ ๓๑ กรรมการบริหารพรรคแต่ละตำแหน่งมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) หัวหน้าพรรค มีอำนาจหน้าที่

(ก) เป็นผู้แทนของพรรคตามกฎหมาย และเป็นผู้รับผิดชอบในกิจกรรม
ทั้งปวงของพรรค

(ข) เป็นประธานของคณะกรรมการบริหารพรรคและเป็นผู้เรียกประชุม
คณะกรรมการบริหารพรรค ตลอดจนดำเนินการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค

(ค) เป็นผู้เรียกประชุมใหญ่ตามความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหาร
พรรคและเป็นประธานของที่ประชุมใหญ่พรรค ตลอดจนดำเนินการประชุมใหญ่พรรค

(ง) เป็นผู้เรียกประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรคกับสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎรของพรรค และเป็นประธานของที่ประชุมตลอดจนเป็นผู้ดำเนินการ
ประชุมดังกล่าว

(จ) เป็นผู้ลงนามประกาศ กฎ ระเบียบ มติของพรรค และคำสั่งพรรค

(ฉ) มีสิทธิยับยั้งมติของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค คณะกรรมการ
ของพรรค หรือคณะกรรมการอื่น ๆ เพื่อขอให้มีการทบทวนมติในกรณีที่มีความจำเป็น
แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสามวันซึ่งหากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวให้ถือว่ามติของที่ประชุมนั้น
มีผลใช้บังคับ

(ช) ในกรณีที่มีความจำเป็นในการดำเนินการทางการเมืองให้มีอำนาจ
ปฏิบัติการในนามของพรรคได้ โดยความเห็นชอบของกรรมการบริหารพรรคไม่น้อยกว่า
กึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้น และให้ถือว่า
การดำเนินการนั้นเป็นมติพรรค

(๒) รองหัวหน้าพรรค มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบตามที่หัวหน้าพรรค หรือคณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

(๓) เลขานุการพรรค มีอำนาจหน้าที่

(ก) เป็นผู้ตรวจสอบและกำกับดูแลกิจการทั้งปวงของพรรคตามที่ คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย และให้รับผิดชอบโดยตรงจากหัวหน้าพรรค หรือรองหัวหน้าพรรคในกิจการที่หัวหน้าพรรคมอบหมายให้ปฏิบัติ

(ข) เป็นผู้เสนอรายงานต่อคณะกรรมการบริหารพรรค ที่ประชุมร่วม คณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค และที่ประชุมใหญ่ พรรค

(ค) เป็นเลขานุการของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค ที่ประชุมร่วม คณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค และที่ประชุมใหญ่ พรรค

(ง) เป็นผู้กำกับดูแลการบริหารงานของสำนักงานใหญ่พรรค

(๔) รองเลขานุการพรรค มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบตามที่เลขานุการพรรค หรือคณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

(๕) เภรัณูญิกพรรค มีหน้าที่ควบคุมรายรับ-รายจ่ายเงิน บัญชีทรัพย์สิน หนี้สิน และงบการเงินของพรรคตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

(๖) โฆษกพรรค มีอำนาจหน้าที่

(ก) แถลงมติที่ประชุมของพรรค และแถลงกิจการต่างๆ ของพรรค

(ข) ประชาสัมพันธ์งานของพรรคตามที่คณะกรรมการบริหารพรรค มอบหมาย

(๗) กรรมการอื่นๆ มีอำนาจหน้าที่ตามหัวหน้าพรรคหรือคณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

ส่วนที่ ๒

คณะที่ปรึกษาพรรค

ข้อ ๓๒ ให้มีประธานที่ปรึกษาพรรคและคณะที่ปรึกษาพรรคขึ้นมากณะหนึ่ง มีจำนวนตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคจะเห็นสมควร คณะที่ปรึกษาพรรคนี้ประกอบด้วย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค ผู้อาวุโสของพรรค ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้มีประสบการณ์ในสาขาวิชาต่างๆ และผู้มีอุปการคุณสนับสนุนทางด้านกิจกรรมแก่พรรค

ข้อ ๓๓ คณะที่ปรึกษาพรรคมีอายุอยู่ในตำแหน่งตามวาระเช่นเดียวกับ คณะกรรมการบริหารพรรค เว้นแต่ลาออกหรือถึงแก่กรรม

ข้อ ๓๔ คณะที่ปรึกษาพรรคมีหน้าที่ ดังนี้

(๑) คณะที่ปรึกษาพรรคจะได้รับเชิญให้เข้าร่วมประชุมร่วมกับคณะกรรมการบริหารพรรค แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค เว้นแต่ จะได้รับการขอจากที่ประชุม

(๒) คณะที่ปรึกษาพรรคเสนอแนวความคิดเห็นต่อหัวหน้าพรรคหรือกรรมการบริหารพรรคได้ทุกโอกาส

(๓) การเสนอความคิดเห็นหรือการให้คำปรึกษาใดๆ เป็นการกระทำเพื่อ อุดมการณ์และให้บรรลุนโยบายแห่งพรรค

(๔) คณะที่ปรึกษาพรรคจะจัดให้มีการประชุมหารือภายในพรรคย่อมกระทำได้ ภายใต้การสนับสนุนจากพรรค โดยหัวหน้าพรรคหรือเลขาธิการพรรคจะต้องได้รับทราบด้วย

หมวด ๘

องค์กรปฏิบัติงานของพรรค

ส่วนที่ ๑

คณะผู้บริหารพรรค

ข้อ ๓๕ คณะผู้บริหารพรรค

(๑) ให้คณะผู้บริหารพรรคเป็นองค์กรหลักในการดำเนินกิจกรรมของพรรค เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดและตามมติของคณะกรรมการบริหารพรรค

(๒) หัวหน้าพรรคแต่งตั้งคณะผู้บริหารพรรคจากกรรมการบริหารพรรคโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรคมีจำนวนไม่เกินสามสิบคน ประกอบด้วย

(ก) หัวหน้าพรรค

(ข) รองหัวหน้าพรรค

(ค) เลขาธิการพรรค

(ง) รองเลขาธิการพรรค

(จ) กรรมการอื่นๆ

ทั้งนี้ หัวหน้าพรรคอาจเปลี่ยนแปลงบุคคลและตำแหน่งได้ตามความเหมาะสม แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารพรรค

(๓) คณะผู้บริหารพรรคมีวาระอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระของคณะกรรมการบริหารพรรคเว้นแต่ลาออกหรือถึงแก่กรรม

ข้อ ๓๖ คณะผู้บริหารพรรคมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) เป็นองค์กรหลักในการทำงานประจำในนามของคณะกรรมการบริหารพรรค ตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

(๒) ควบคุมและกำกับดูแลให้กิจกรรมต่างๆ ของพรรคได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องทั้งงานประจำและมติของพรรคที่ได้มีมติไว้

(๓) เสนอรายงานในปัญหาที่ส่งปวงต่อคณะกรรมการบริหารพรรคเพื่อดำเนินงานต่อไป

(๔) ประสานงานกับสมาชิกพรรค กลุ่มการเมือง หรือองค์กรทางการเมืองต่างๆ

(๕) ออกระเบียบและกำหนดแนวทางการบริหารงานของพรรค ตลอดจนวางระเบียบด้านการคลังและทรัพย์สินของพรรคโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค

ส่วนที่ ๒

คณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๓๗ ให้มีคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ของพรรคในด้านเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง สังคม วัฒนธรรม การทหาร การต่างประเทศ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี

และสิ่งแวดล้อม คณะกรรมการแต่ละฝ่ายอาจแยกย่อยเป็นฝ่ายต่างๆ ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับโครงสร้างของรัฐ และระเบียบการบริหารราชการแผ่นดิน

ข้อ ๓๘ การจัดตั้งคณะกรรมการของพรรค

(๑) ให้คณะกรรมการบริหารพรรคให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ของพรรค

(๒) คณะกรรมการแต่ละคณะประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการรองประธานไม่เกินสามคน และเลขานุการหนึ่งคน นอกจากนี้แต่ละคณะอาจจัดหาผู้ปฏิบัติงานเพิ่มเติมได้อีกตามความเหมาะสม

(๓) คณะกรรมการฝ่ายต่างๆ มีวาระอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระของคณะกรรมการบริหารพรรค เว้นแต่ลาออกหรือถึงแก่กรรม

ข้อ ๓๙ คณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ของพรรคมีหน้าที่ ดังนี้

(๑) ศึกษาและพิจารณาปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นและพร้อมที่จะบรรยายสรุปข้อศึกษาและข้อพิจารณานั้นๆ ต่อคณะกรรมการบริหารพรรค

(๒) ศึกษาและพิจารณาตลอดจนติดตามการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลและเตรียมการในการเสนอข้อคิดเห็นต่อคณะกรรมการบริหารพรรคและต่อสาธารณชนหรือต่อรัฐสภา และรัฐบาลตามโอกาสและความเหมาะสม

(๓) เป็นองค์กรจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้แก่สมาชิกและสาธารณชนในนามของพรรค

ข้อ ๔๐ เอกสารข้อความที่เกิดจากคณะกรรมการของพรรคให้ถือเป็นสิทธิของพรรค ผู้ใดจะนำไปเป็นประโยชน์ส่วนตัวโดยมิได้รับการยินยอมจากพรรคแล้ว ย่อมผิดวินัยของพรรคอย่างร้ายแรง

ส่วนที่ ๓

คณะกรรมการรัฐสภาของพรรค

ข้อ ๔๑ คณะกรรมการรัฐสภาของพรรคแต่งตั้งโดยคณะกรรมการบริหารพรรค
ประธานคณะกรรมการเป็นผู้เลือกกรรมการตามความจำเป็นและเหมาะสม
แก่สภาวะ และขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารพรรค

คณะกรรมการรัฐสภาของพรรคมีอายุอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระของคณะกรรมการ
บริหารพรรคเว้นแต่ลาออกหรือถึงแก่กรรม

ข้อ ๔๒ ให้คณะกรรมการรัฐสภาของพรรคมีหน้าที่ ดังนี้

(๑) พิจารณาพระราชบัญญัติ ญัตติ กระทั่ง ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ของพรรคก่อนเสนอต่อคณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

(๒) ประสานงานกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค รวมทั้งประสานงาน
ต่าง ๆ ในกิจการด้านรัฐสภาตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

(๓) รวบรวมเอกสารต่าง ๆ จากรัฐสภา เพื่อการศึกษาและติดตามบทบาท
ของรัฐสภาให้ทันกับสถานการณ์ทางการเมือง

ส่วนที่ ๔

สำนักงานใหญ่พรรค

ข้อ ๔๓ สำนักงานใหญ่พรรคเป็นศูนย์กลางในการปฏิบัติงานต่างๆ ของพรรค
อยู่ในการกำกับดูแลของเลขาธิการพรรค โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานใหญ่พรรคและ
ผู้ช่วยสามคนเป็นผู้รับผิดชอบ

ข้อ ๔๔ สำนักงานใหญ่ของพรรคประกอบด้วยงาน ดังนี้

ฝ่ายบริหารมีหน้าที่รับผิดชอบ ดังนี้

(๑) การเงินและบัญชี

(ก) จัดทำงบประมาณประจำปีของพรรค

(ข) จัดกิจกรรมหาทุน

(ค) จัดทำบัญชีรับจ่ายเงินของพรรค

(ง) จัดทำงบการเงินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยพรรคการเมือง

(๒) งานประชาสัมพันธ์

(ก) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์สร้างภาพพจน์ที่ดีของพรรค

(ข) เสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างมวลสมาชิก

(ค) รับเรื่องราวร้องทุกข์และติดตามผล

(ง) จัดทำแผนประชาสัมพันธ์พรรค ทั้งในยามปกติและ

ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

(๓) งานธุรการ

(ก) บริการในการจัดพิมพ์ รับ-ส่งเอกสาร

(ข) อำนวยความสะดวกในกิจการประชุมพรรค

(ค) จัดหาวัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงาน

ฝ่ายการเมืองมีหน้าที่รับผิดชอบ ดังนี้

(๑) งานสมาชิก

(ก) รับสมัครสมาชิก ทำบัตร จัดเก็บทะเบียนประวัติ

(ข) การจัดตั้งสาขาพรรคหรือองค์กรเสริมสร้างพรรค

(๒) งานกิจการสภา

(ก) รวบรวมเรื่องจากการประชุมสภา ฯ รัฐสภา และผลการประชุมสภา ฯ หรือรัฐสภา

(ข) จัดทำเอกสารกับคณะกรรมการของพรรคและกรรมการรัฐสภาของพรรค

(๓) งานประสาน

(ก) ประสานงาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรรมการบริหารพรรค ผู้บริหารพรรค กรรมการของพรรค กรรมการต่างๆ ตลอดจนสมาชิกพรรค

(ข) เตรียมเอกสารต่างๆ เพื่อตอบโต้ในประเด็นที่เกี่ยวข้องฝ่ายวิชาการมีหน้าที่รับผิดชอบ ดังนี้

(๑) งานนโยบายและแผน

(ก) จัดประชุมสัมมนาทุกระดับของพรรค

(ข) จัดทำบันทึกและรายงานการประชุม

(ค) ประสานส่วนราชการและพรรคการเมืองอื่นๆ ตลอดจนองค์กรเอกชน

(ง) จัดทำแผนงบประมาณเพื่อสนับสนุนการพัฒนาท้องถิ่น

(๒) งานกฎหมาย

(ก) ร่างกฎหมาย ญัตติ หรือกระทู้

(ข) ติดตามการดำเนินการยกร่างกฎหมายต่างๆ

(ค) งานบริหารด้านกฎหมาย

(ง) ให้คำแนะนำทางกฎหมาย

(๓) งานข้อมูล

(ก) เตรียมข้อมูลอภิปรายให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรรมการบริหารพรรค ผู้บริหารพรรค กรรมการของพรรค กรรมการต่างๆ ตลอดจนสมาชิกพรรค

(ข) จัดทำเอกสารวิชาการต่างๆ

(ค) จัดเก็บข้อมูลจากหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชน

(ง) จัดงานห้องสมุดการเมือง

(จ) จัดระบบบริการข้อมูลแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกพรรค และประชาชนโดยทั่วไปด้วยความรวดเร็ว

หน่วยงานดังกล่าวข้างต้น เลขานุการพรรคอาจเสนอให้มีการเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็นของงานที่เข้ามาสู่พรรคโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค

ส่วนที่ ๕

สำนักงานสาขาพรรค

ข้อ ๔๕ ให้มีสำนักงานสาขาพรรคเป็นหน่วยงานในการปฏิบัติงานต่างๆ ของพรรคในท้องที่ที่พรรคได้จัดตั้งสาขาพรรคโดยอยู่ในการกำกับดูแลของหัวหน้าสำนักงานสาขาพรรค ตามความเห็นชอบของคณะกรรมการสาขาพรรค

ข้อ ๔๖ สำนักงานสาขาพรรคมีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

(๑) งานการเงินและบัญชี

(ก) จัดทำบัญชีรับจ่ายของสาขาพรรค

(ข) จัดทำงบประมาณประจำปีของสาขาพรรค

(ค) จัดทำงบการเงินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย

พรรคการเมือง

(๒) งานประชาสัมพันธ์

(ก) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจการของสาขาพรรคและให้ความรู้ทางการเมืองแก่ประชาชนในท้องถิ่น

(ข) รับเรื่องร้องทุกข์และติดตามผล

(ค) จัดทำโครงการและแผนงานในการดำเนินกิจการของสาขาพรรค

(๓) งานสมาชิก

(ก) รับสมัครสมาชิกพรรคเพื่อจัดส่งให้สำนักงานใหญ่พรรคดำเนินการต่อไป

(ข) จัดทำทะเบียนสมาชิกพรรคในท้องที่ไว้เป็นเบื้องต้น

(ค) ประสานงานกับสำนักงานใหญ่พรรคและสมาชิกพรรคเพื่อดำเนินการ

กิจการของพรรค

(๔) งานธุรการ

(ก) จัดหาวัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงาน

(ข) ดูแลความสะอาดเรียบร้อยและความปลอดภัยของสำนักงาน

(ค) บริการจัดพิมพ์ รับ-ส่งเอกสาร

หมวด ๕

หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกสมาชิกเพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้ง
เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อและแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

ข้อ ๔๗ ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วไปในแต่ละครั้งให้
คณะกรรมการบริหารพรรคแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการเลือกตั้งทั่วไปจำนวน
ไม่น้อยกว่าห้าคน เพื่อทำหน้าที่คัดเลือกสมาชิกพรรคที่เหมาะสมและมีคุณสมบัติ
ถูกต้องตามกฎหมายเพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบ
บัญชีรายชื่อและแบบแบ่งเขตเลือกตั้งให้ครบตามจำนวนที่กฎหมายได้กำหนดไว้

ข้อ ๔๘ ในการพิจารณาคัดเลือกสมาชิกพรรคเพื่อส่งลงสมัครรับเลือกตั้งเป็น
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในนามของพรรคทั้งแบบบัญชีรายชื่อและแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง
โดยมีหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังนี้

(๑) ให้สำนักงานใหญ่ของพรรคมีหน้าที่ในการรับสมัครสมาชิกพรรคผู้ประสงค์
ที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งในแบบบัญชีรายชื่อหรือแบบแบ่งเขตเลือกตั้งเพื่อเสนอต่อ
คณะกรรมการอำนวยการเลือกตั้งทั่วไปพิจารณาคัดเลือก

(๒) ให้คณะกรรมการอำนวยการเลือกตั้งทั่วไปพิจารณาคัดเลือกสมาชิกพรรค
ซึ่งเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติถูกต้องตามกฎหมาย มีความรู้ ความสามารถ เพื่อส่ง
เข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในนามของพรรค

ข้อ ๔๙ การตัดสินใจของคณะกรรมการอำนวยการเลือกตั้งทั่วไปที่คัดเลือก
บุคคลลงสมัครรับเลือกตั้งให้ถือเป็นที่สุด เว้นแต่คณะกรรมการบริหารพรรคจะได้มี
มติเป็นอย่างอื่นให้ถือเอาตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคได้มีมติ

ข้อ ๕๐ สำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้คณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๕๑ ในการเลือกตั้งคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น ให้คณะกรรมการสาขาพรรคประจำเขตหรือท้องที่และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคที่ได้รับการเลือกตั้งในท้องถิ่นเป็นผู้พิจารณาแล้วแจ้งให้คณะกรรมการบริหารพรรคได้รับทราบและพิจารณาต่อไป ในกรณีที่ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือไม่มีการจัดตั้งสาขาพรรคในท้องถิ่นนั้นให้คณะกรรมการบริหารพรรคเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบ

หมวด ๑๐

การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภาและสมาชิกสภาท้องถิ่น

ข้อ ๕๒ ภายหลังการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วไปในแต่ละครั้ง ให้หัวหน้าพรรคเรียกประชุมบรรดาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคในโอกาสแรกที่สามารถกระทำได้ก่อนเปิดประชุมรัฐสภาครั้งแรกเพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานด้านรัฐสภา

ข้อ ๕๓ การเสนอหรือรับรองว่าพระราชบัญญัติ ญัตติ หรือการเสนอกฎที่เรื่องใดๆ ที่ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือนโยบายพรรคและข้อบังคับพรรค ตลอดจนการอภิปรายลงมติในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรหรือรัฐสภาให้เป็นไปตามมติซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคได้มีมติไว้

คณะกรรมการบริหารพรรคอาจมีมติให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ เว้นแต่มตินั้นจะขัดหรือแย้งกับข้อบังคับพรรคหรือ

หลักการพื้นฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ข้อ ๕๔ การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งประชาชนเป็นผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งให้ใช้ข้อบังคับนี้โดยอนุโลม

หมวด ๑๑

แผนและกำหนดเวลาในการจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง

ข้อ ๕๕ แผนและกำหนดระยะเวลาในการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองในท้องที่ใดหรือเขตเลือกตั้งใดให้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของคณะกรรมการบริหารพรรคเป็นผู้พิจารณาอนุมัติจัดตั้งตามความประสงค์ของสมาชิกสามัญซึ่งมีภูมิลำเนาตามหลักฐานทะเบียนราษฎรอยู่ในท้องที่หรือเขตเลือกตั้งนั้นๆ ตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไปแต่ทั้งนี้วาระแรกต้องไม่น้อยกว่าภาคหนึ่งสาขาภายในระยะเวลาที่กำหนดในกฎหมาย

ข้อ ๕๖ การดำเนินการจัดตั้งสาขาพรรคในท้องที่ใดหรือเขตเลือกตั้งใดให้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

(๑) ในขั้นแรก ให้มีการดำเนินการจัดตั้งเป็นศูนย์ประสานงานพรรคประจำท้องที่หรือเขตเลือกตั้งนั้นๆ ก่อนจนกว่าจะครบหนึ่งปีจึงสามารถขออนุญาตต่อคณะกรรมการบริหารพรรคจัดตั้งเป็นสาขาพรรค

(๒) ในกรณีการดำเนินการตาม (๑) มีความจำเป็นหรือคณะกรรมการบริหารพรรคได้พิจารณาแล้วเห็นว่าผู้ดำเนินการขอจัดตั้งในท้องที่หรือเขตเลือกตั้งนั้นมีความพร้อมและเหมาะสม คณะกรรมการบริหารพรรคอาจอนุมัติจัดตั้งเป็นสาขาพรรคเลยก็ได้

ข้อ ๕๗ เมื่อดำเนินการจัดตั้งสาขาพรรคในวาระแรกได้ครบภาคละไม่น้อยกว่าหนึ่งสาขาแล้วภายในกำหนดระยะเวลาห้าปีให้คณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาจัดตั้งสาขาพรรคขึ้นอีกภาคละไม่น้อยกว่าหนึ่งสาขา

ข้อ ๕๘ เมื่อคณะกรรมการบริหารพรรคได้อนุมัติให้ท้องที่ใดหรือเขตเลือกตั้งใดจัดตั้งสาขาพรรคได้ ให้มีหนังสือแจ้งต่อตัวแทนสาขาพรรคนั้นเพื่อดำเนินการเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคเป็นครั้งแรกภายในหกสิบวัน ซึ่งจะต้องมีสมาชิกสามัญซึ่งมีภูมิลำเนาตามหลักฐานทะเบียนราษฎรอยู่ในท้องที่หรือเขตเลือกตั้งนั้นมาประชุมไม่น้อยกว่าสามสิบคน และเมื่อสาขาพรรคได้เลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคแล้วให้หัวหน้าพรรคแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในสิบห้าวัน เพื่อดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

ข้อ ๕๙ ให้มีคณะกรรมการสาขาพรรคคณะหนึ่งซึ่งเลือกตั้งโดยที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคจากสมาชิกสามัญซึ่งมีภูมิลำเนาตามหลักฐานทะเบียนราษฎรและมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ในสาขาพรรคนั้นจำนวนเก้าคน ประกอบด้วย

- (๑) ประธานสาขาพรรค
- (๒) รองประธานสาขาพรรค
- (๓) เลขานุการสาขาพรรค
- (๔) รองเลขานุการสาขาพรรค
- (๕) เกรียนุฎิสาขาพรรค
- (๖) โฆษกสาขาพรรค
- (๗) กรรมการอื่น ๆ ของสาขาพรรคอีกสามคน

คณะกรรมการสาขาพรรคอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีแต่เมื่อพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้วมีสิทธิได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการได้อีก

ข้อ ๖๐ ในการเลือกตั้งกรรมการสาขาพรรคให้เลือกประธานเป็นลำดับแรกแล้วเลือกรองประธานหนึ่งคนและกรรมการสาขาพรรคอื่นๆ อีกเจ็ดคน

การเสนอชื่อบุคคลที่จะได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการสาขาพรรคจะต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าห้าคนผู้รับรองและผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งต้องอยู่ในที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค

ข้อ ๖๑ ให้ประธานสาขาพรรคเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งกรรมการที่ได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามข้อบังคับพรรค ข้อ ๕๕ (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗)

คณะกรรมการสาขาพรรคอาจกำหนดตำแหน่งอื่นใดเพิ่มเติมก็ได้แล้วให้ประธานสาขาพรรคแต่งตั้งกรรมการที่ได้รับเลือกตั้งตามข้อบังคับพรรค ข้อ ๕๕ (๗) จำนวนสามคนดำรงตำแหน่งตามที่กำหนด

ข้อ ๖๒ ให้คณะกรรมการสาขาพรรคที่ได้รับเลือกตั้งตาม ข้อ ๕๕ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินกิจการให้เป็นไปตามนโยบายพรรค ข้อบังคับพรรค และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

(๒) เผยแพร่นโยบายพรรค กิจกรรมของพรรค และจัดหาสมาชิกพรรคเพิ่มเติม

(๓) จัดให้มีทะเบียนสมาชิกในเขตท้องที่เก็บไว้เป็นเบื้องต้น

(๔) จัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และงบการเงินของสาขาพรรคเพื่อสนองต่อคณะกรรมการบริหารสาขาพรรคภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่สิ้นปีปฏิทิน

(๕) จัดให้มีการเผยแพร่ความรู้ทางการเมืองแก่สมาชิกสาขาพรรคและประชาชนโดยทั่วไป

(๖) เสนอแนะข้อขัดข้องและแนวทางแก้ไขที่สาขาพรรคได้ประสบปัญหาต่อพรรคเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

(๗) เสนอชื่อบุคคลที่จะเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกท้องถิ่นอื่น ๆ ตามกฎหมายในเขตสาขาพรรคนั้น ๆ

(๘) จัดทำแผนงาน โครงการและรายงานการบริหารงานของสาขาพรรคเสนอต่อคณะกรรมการบริหารพรรคทุกไตรมาสเดือนและภายในหกสิบวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน

ข้อ ๖๓ คณะกรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ครบวาระ

(๒) ตำแหน่งกรรมการสาขาพรรคว่างลงสองในสามของกรรมการสาขาพรรคทั้งหมด

(๓) คณะกรรมการบริหารพรรคสั่งให้พ้นจากตำแหน่งหรือมีมติให้ยุบสาขาพรรคเมื่อมีเหตุให้คณะกรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้ประธานสาขาพรรคหรือรองประธานสาขาพรรคเป็นผู้ทำหน้าที่แทน ในกรณีที่ประธานสาขาพรรคไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานสาขาพรรคเรียกประชุมใหญ่สาขาพรรค และเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคชุดใหม่ภายในหกสิบวัน และให้ทำรายงานการประชุมสาขาพรรคและเลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรคชุดใหม่เสนอต่อสำนักงานใหญ่

ในกรณีที่มีเหตุให้คณะกรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้คณะกรรมการสาขาพรรคที่พ้นจากตำแหน่งอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่านายทะเบียนพรรคการเมืองจะตอบรับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการสาขาพรรคชุดใหม่

ข้อ ๖๔ กรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) คณะกรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งตามข้อ ๖๓
- (๔) ขาดจากสมาชิกภาพ
- (๕) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาล หรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

ข้อ ๖๕ ให้ประธานสาขาพรรคและกรรมการสาขาพรรคอีกหนึ่งคนเป็นผู้แทนสมาชิกของสาขานั้นเข้าร่วมประชุมใหญ่ของพรรค หากประธานสาขาพรรคไม่สามารถมาร่วมประชุมใหญ่ได้มอบหมายให้รองประธานสาขาพรรคหรือกรรมการสาขาพรรคคนใดคนหนึ่งมาร่วมประชุมใหญ่ของพรรคแทนก็ได้

ข้อ ๖๖ ให้จัดการประชุมสาขาพรรคอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งเพื่อแสดงผลงานในรอบปีและรับรองงบการเงินประจำปีของสาขาพรรคภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน

หมวด ๑๒

การประชุม

ส่วนที่ ๑

การประชุมใหญ่พรรค

ข้อ ๖๗ คณะกรรมการบริหารพรรคต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญของพรรคอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ส่วนการประชุมใหญ่วิสามัญอาจมีได้เมื่อกรรมการบริหารพรรค

จำนวนไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้น
เข้าชื่อร้องขอเป็นหนังสือต่อหัวหน้าพรรคให้มีการประชุมใหญ่สามัญ

หนังสือร้องขอให้ระบุโดยชัดแจ้งว่าประสงค์ให้เรียกประชุมใหญ่สามัญเพื่อ
พิจารณาเรื่องใดและด้วยเหตุผลเร่งด่วนอย่างไร

เมื่อมีผู้เข้าชื่อร้องขอให้เรียกประชุมใหญ่สามัญตามวรรคแรกให้คณะกรรมการ
บริหารพรรคเรียกประชุมภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือให้เรียกประชุม

คณะกรรมการบริหารพรรคเป็นผู้กำหนดวัน เวลา สถานที่ และระเบียบวาระ
การประชุมใหญ่ แต่สำหรับการประชุมใหญ่สามัญที่กรรมการบริหารพรรคเข้าชื่อ
ให้เรียกประชุม ระเบียบวาระให้เป็นไปตามญัตติของผู้ขอให้เรียกประชุม

ข้อ ๖๘ ญัตติของผู้ที่ขอให้เรียกประชุมใหญ่สามัญต้องเสนอต่อหัวหน้าพรรค
พร้อมกับลายมือชื่อของผู้ขอให้เรียกประชุม

ข้อ ๖๙ การประชุมใหญ่สามัญหรือวิสามัญประกอบด้วยสมาชิกของพรรค
ดังต่อไปนี้

- (๑) กรรมการบริหารพรรค
- (๒) สมาชิกของพรรคที่เป็นผู้แทนราษฎรในขณะนั้น
- (๓) สมาชิกที่เป็นรัฐมนตรีในขณะนั้น
- (๔) ผู้แทนของสาขาพรรคตามข้อ ๖๕ ในกรณีที่มีสาขาพรรค
- (๕) สมาชิกที่ได้รับเชิญจากคณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๗๐ ในการประชุมใหญ่ต้องมีสมาชิกตามข้อ ๖๙ มาประชุมไม่น้อยกว่า
หนึ่งร้อยคนจึงจะเป็นองค์ประชุม

การลงมติให้ถือเสียงข้างมากของสมาชิกที่มาประชุม ในกรณีที่มีเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๑๑ ให้หัวหน้าพรรคเป็นประธานในที่ประชุมใหญ่ ถ้าหัวหน้าพรรคไม่มาประชุมให้รองหัวหน้าพรรคลำดับต้นทำหน้าที่แทน ถ้ารองหัวหน้าพรรคลำดับต้นไม่มาให้รองหัวหน้าพรรคลำดับถัดมาทำหน้าที่แทน ถ้ารองหัวหน้าพรรคไม่อยู่ในที่ประชุมให้คณะกรรมการบริหารพรรคที่มาประชุมเลือกกรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่งเป็นประธาน และให้เลขาธิการพรรคทำหน้าที่เป็นเลขานุการในที่ประชุม แต่ถ้าเลขาธิการพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองเลขาธิการพรรคหรือกรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่งแล้วแต่กรณีทำหน้าที่แทน

ข้อ ๑๒ กิจการดังต่อไปนี้ให้กระทำโดยที่ประชุมใหญ่เท่านั้น

(๑) การเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรค

(๒) การเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรค

(๓) เลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคหรือกรรมการบริหารพรรค

(๔) รับรองงบการเงินประจำปีของพรรค

(๕) กิจการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติและประกาศของคณะกรรมการเลือกตั้งกำหนด

ข้อ ๑๓ คำบอกกล่าวเรียกประชุมใหญ่ทุกราว ให้หัวหน้าพรรคแจ้งกำหนดการประชุมให้สมาชิกพรรคทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน โดยให้ระบุวัน เวลา สถานที่ และระเบียบวาระการประชุมด้วย

ส่วนที่ ๒

การประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๑๔ ให้มีการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคอย่างน้อยสี่เดือนต่อครั้ง และหัวหน้าพรรคเป็นผู้กำหนดวัน เวลา และสถานที่ประชุม หรือเรียกประชุมเป็นพิเศษ จะต้องมีการหรือประเด็นที่ประชุมเพื่อขอมติอย่างชัดเจน

ข้อ ๑๕ การประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคต้องมีกรรมการบริหารพรรคมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคที่มีอยู่ในขณะนั้น จึงจะเป็นองค์ประชุม ให้หัวหน้าพรรคเป็นประธานที่ประชุม ถ้าหัวหน้าพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ประธานได้ ก็ให้รองหัวหน้าพรรคคนใดคนหนึ่ง ทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุมแทน และให้เลขาธิการพรรคเป็นเลขานุการในที่ประชุม แต่ถ้าเลขาธิการพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองเลขาธิการพรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่แทน มติของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคให้ถือเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของที่ประชุม

ส่วนที่ ๓

การประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ข้อ ๑๖ ในสมัยประชุมรัฐสภา หัวหน้าพรรคอาจเรียกประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคได้ตามความจำเป็นและให้หัวหน้าพรรคเป็นประธานที่ประชุม ถ้าหัวหน้าพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ก็ให้รองหัวหน้าพรรคคนใดคนหนึ่ง

ทำหน้าที่เป็นประธานที่ประชุมแทน และให้เลขานุการพรรคเป็นเลขานุการในที่ประชุม แต่ถ้าเลขานุการพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ก็ให้รองเลขานุการพรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่แทน

ข้อ ๑๗ การประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม และมติที่ประชุมให้ถือเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของที่ประชุม

ส่วนที่ ๔

การประชุมร่วม

คณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค

ข้อ ๑๘ ในสมัยประชุมรัฐสภา หัวหน้าพรรคหรือเลขานุการพรรคอาจเรียกประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคได้ตามความจำเป็น และให้หัวหน้าพรรคเป็นประธานที่ประชุม ถ้าหัวหน้าพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ก็ให้รองหัวหน้าพรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานที่ประชุมแทน และให้เลขานุการพรรคเป็นเลขานุการในที่ประชุม แต่ถ้าเลขานุการพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ก็ให้รองเลขานุการพรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่แทน

ข้อ ๑๙ การประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อ ๒๐ มติที่ประชุมให้ถือเสียงเกินกึ่งหนึ่งของที่ประชุม

ส่วนที่ ๕

การประชุมคณะกรรมการอื่นๆ

ข้อ ๘๑ การประชุมคณะกรรมการอื่นๆ ให้ดำเนินการตามความจำเป็นและเหมาะสม

ข้อ ๘๒ การประชุมคณะกรรมการอื่นๆ จะต้องมีกรรมการในคณะนั้นๆ มาร่วมประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดในคณะนั้นๆ จึงจะเป็นองค์ประชุม และมติที่ประชุมให้ถือเสียงเกินกึ่งหนึ่งของที่ประชุม

ส่วนที่ ๖

การประชุมใหญ่สาขาพรรค

ข้อ ๘๓ คณะกรรมการสาขาพรรคต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญสาขาพรรคอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ส่วนการประชุมใหญ่วิสามัญอาจมีได้เมื่อกรรมการสาขาพรรคจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการสาขาพรรคเท่าที่มีอยู่ในขณะเข้าชื่อร้องขอเป็นหนังสือต่อประธานสาขาพรรคให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญ

หนังสือร้องขอให้ระบุโดยชัดแจ้งว่าประสงค์ให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญเพื่อพิจารณาเรื่องใดและด้วยเหตุผลเร่งด่วนอย่างไร

เมื่อมีผู้เข้าชื่อร้องขอให้ระบุโดยแจ้งชัดว่าประสงค์ให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญเพื่อพิจารณาเรื่องใดและด้วยเหตุผลเร่งด่วนอย่างไร

เมื่อมีผู้เข้าชื่อร้องขอให้เรียกประชุมใหญ่สามัญตามวรรคแรกให้คณะกรรมการสาขาพรรคเรียกประชุมภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือให้เรียกประชุม

คณะกรรมการสาขาพรรคเป็นผู้กำหนดวัน เวลา สถานที่ และระเบียบวาระการประชุมใหญ่ แต่สำหรับการประชุมใหญ่สามัญที่กรรมการสาขาพรรคเข้าชื่อกันขอให้เรียกประชุมระเบียบวาระให้เป็นไปตามมติของผู้ขอให้เรียกประชุม

ข้อ ๘๔ มติของผู้ที่ขอให้เรียกประชุมใหญ่สามัญต้องเสนอต่อประธานสาขาพรรคพร้อมกับลายมือชื่อของผู้ขอให้เรียกประชุม

ข้อ ๘๕ การประชุมใหญ่สามัญหรือวิสามัญสาขาพรรค ประกอบด้วยสมาชิกของพรรค ดังต่อไปนี้

(๑) กรรมการสาขาพรรคไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

(๒) สมาชิกสามัญในเขตท้องถิ่นๆ ที่ได้รับเชิญจากคณะกรรมการสาขาพรรค

ข้อ ๘๖ ในการประชุมใหญ่สาขาพรรคต้องมีสมาชิกตามข้อ ๘๕ มาประชุมไม่น้อยกว่าสามสิบคนจึงจะเป็นองค์ประชุม การลงมติให้ถือเสียงข้างมากของสมาชิกที่มาประชุม ในกรณีที่มีเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๘๗ ให้ประธานสาขาพรรคเป็นประธานในที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค ถ้าประธานสาขาพรรคไม่มาประชุมให้รองประธานสาขาพรรคทำหน้าที่เป็นประธานที่ประชุมแทน หรือถ้ารองประธานสาขาพรรคไม่มาหรือไม่อยู่ในที่ประชุมให้คณะกรรมการสาขาพรรคที่มาประชุมเลือกกรรมการสาขาพรรคคนใดคนหนึ่งเป็นประธานที่ประชุม และให้เลขานุการสาขาพรรคเป็นเลขานุการในที่ประชุม แต่ถ้าเลขานุการสาขาพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้รองเลขานุการสาขาพรรคทำหน้าที่เลขานุการในที่ประชุม

ข้อ ๘๘ กิจการดังต่อไปนี้ให้กระทำโดยที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคเท่านั้น

(๑) กิจการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองหรือกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือตามประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๒) รับรองงบการเงินประจำปีของสาขาพรรค

(๓) เลือกลงคะแนนกรรมการสาขาพรรคหรือกรรมการสาขาพรรค

ข้อ ๘๙ คำบอกกล่าวเรียกประชุมใหญ่สาขาพรรคทุกราวให้ประธานสาขาพรรคแจ้งกำหนดการประชุมให้สมาชิกพรรคทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน โดยให้ระบุวัน เวลา สถานที่ และระเบียบวาระการประชุมด้วย

ส่วนที่ ๗

การประชุมคณะกรรมการสาขาพรรค

ข้อ ๙๐ ให้มีการประชุมคณะกรรมการสาขาพรรคอย่างน้อยสี่เดือนต่อครั้ง และประธานสาขาพรรคเป็นผู้กำหนดวัน เวลา ประชุม หรือเรียกประชุมเป็นพิเศษก็ได้ตามความจำเป็น หรือตามคำขอจากกรรมการสาขาพรรคจำนวนเกินกว่ากึ่งหนึ่งรวมกันขอให้เปิดประชุมเป็นพิเศษ ในการขอให้มีการประชุมพิเศษจะต้องมีวาระหรือประเด็นที่จะประชุมเพื่อขอมติอย่างชัดเจน

ข้อ ๙๑ การประชุมคณะกรรมการสาขาพรรคต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสาขาพรรคที่มีอยู่ในขณะนั้นจึงจะเป็นองค์ประชุม ให้ประธานสาขาพรรคเป็นประธานที่ประชุม แต่หากประธานสาขาพรรคไม่มาประชุม

หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ประธานได้ ให้รองประธานสาขาพรรคทำหน้าที่แทน และให้เลขานุการสาขาพรรคเป็นเลขานุการในที่ประชุม แต่ถ้าเลขานุการสาขาพรรคไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองเลขานุการสาขาพรรคทำหน้าที่แทน

ข้อ ๕๒ มติของที่ประชุมคณะกรรมการสาขาพรรค ให้ถือเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของที่ประชุม

หมวด ๑๓

การบริหารการเงินและทรัพย์สินและการจัดทำบัญชีของพรรคและสาขาพรรค

ข้อ ๕๓ พรรคอาจมีรายได้ดังต่อไปนี้

(๑) รายได้จากค่าบำรุงของสมาชิก

(๒) รายได้จากการบริจาคโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย

(๓) รายได้หรือรายรับจากกิจการอื่นๆ ที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย

(๔) รายรับจากเงินสนับสนุนที่ได้จากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง

ให้หัวหน้าพรรคจัดให้มีบัญชีแสดงรายรับจากการบริจาคซึ่งต้องมีรายการดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อ ที่อยู่ จำนวนเงิน และรายการทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่คำนวณเป็นเงินได้ของผู้บริจาคทุกราย ในกรณีที่เป็นการบริจาคผ่านทางสมาชิกให้ระบุชื่อสมาชิกผู้รับการบริจาคด้วย

(๒) วัน เดือน ปี ที่รับบริจาค

(๓) สำเนาหลักฐานการรับบริจาค

ในกรณีการบริจาคเป็นการให้หรือให้ใช้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่คำนวณเป็นเงินได้ ให้คิดมูลค่าโดยคำนวณตามอัตราค่าเช่าหรือค่าตอบแทนตามปกติในท้องถิ่นหรือค่าของสินค้านั้นก่อนจึงบันทึกลงในบัญชี และกรณีที่ไม่อาจคิดมูลค่าได้ ให้ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินหรือประโยชน์อย่างอื่นนั้นให้ชัดเจนเท่าที่จะกระทำได้

หัวหน้าพรรค กรรมการบริหารพรรค กรรมการสาขาพรรค และสมาชิก ซึ่งได้รับการบริจาคต้องนำส่งเข้าบัญชีแสดงรายรับจากการบริจาคต่อเหรียญกษาปณ์ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับการบริจาค

บรรดาเงินที่พรรคได้รับการบริจาคมาให้หัวหน้าพรรคและเหรียญกษาปณ์นำไปฝากไว้กับธนาคารพาณิชย์ โดยระบุชื่อเจ้าของบัญชีในนามของพรรค

ในกรณีที่หัวหน้าพรรคและเหรียญกษาปณ์นำเงินไปฝากไว้กับธนาคารพาณิชย์ ให้หัวหน้าพรรคแจ้งหมายเลขบัญชีเงินฝากและจำนวนเงินที่เปิดบัญชีทุกบัญชี พร้อมทั้งส่งสำเนาบัญชีเงินที่ธนาคารพาณิชย์รับรองแก่นายทะเบียนพรรคการเมืองภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้เปิดบัญชี

ข้อ ๕๔ รายจ่ายของพรรค มีดังนี้

- (๑) รายจ่ายปกติที่ต้องจ่ายตามงบประมาณประจำปี
- (๒) รายจ่ายพิเศษซึ่งมิได้กำหนดไว้ในงบประมาณประจำปี

ข้อ ๕๕ งบประมาณประจำปีของพรรค ประกอบด้วย

- (๑) งบประมาณรายรับ
- (๒) งบประมาณรายจ่ายซึ่งแยกเป็นประเภทเงินเดือนและค่าจ้าง ค่าตอบแทน

ใช้สอยและค่าวัสดุ ค่าสาธารณูปโภค ค่าครุภัณฑ์ และอื่น ๆ

ข้อ ๕๖ ปึงงบประมาณและปีการบัญชีของพรรคให้เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม และสิ้นสุดในวันที่ ๓๑ ธันวาคมของปีเดียวกัน

ข้อ ๕๗ การรับและการจ่ายเงินของพรรคให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนดไว้ แต่จะต้องไม่ขัดหรือแย้งต่อข้อบังคับพรรคหรือบทบัญญัติแห่งกฎหมาย และรายรับซึ่งได้จากเงินสนับสนุนจากรัฐตามข้อ ๕๓ (๔) จะต้องนำเงินจำนวนดังกล่าวไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งไปใช้จ่ายเพื่อการบริหารพรรคและสาขาพรรค การหาสมาชิกเพิ่ม การใช้จ่ายในการเลือกตั้ง การให้ความรู้ทางการเมืองแก่สมาชิก และประชาชนทั่วไป

ข้อ ๕๘ ให้คณะกรรมการบริหารพรรครับผิดชอบการบริหารการเงิน และบัญชีของพรรคและสาขาพรรคให้ถูกต้องตามความเป็นจริง โดยให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้สำนักงานใหญ่โดยหัวหน้าพรรค และสาขาพรรคโดยประธานสาขาพรรค จัดทำบัญชีของพรรคและบัญชีสาขาพรรค ประกอบด้วย

- (ก) บัญชีรายวันแสดงรายได้หรือรายรับ และแสดงค่าใช้จ่ายหรือรายจ่าย
- (ข) บัญชีแสดงรายรับจากการบริจาค
- (ค) บัญชีแยกประเภท
- (ง) บัญชีแสดงสินทรัพย์และหนี้สิน

ให้ประธานสาขาพรรคส่งสำเนาบัญชีรายรับจากการบริจาคไปให้สำนักงานใหญ่ ภายหลังจากลงรายการแล้วเสร็จโดยพลัน แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินภายในห้าวัน

(๒) การจัดทำบัญชีตาม (๑) ให้จัดทำเป็นงบการเงินเป็นประจำทุกรอบ หกเดือนโดยงบการเงินต้องประกอบด้วยงบดุล งบรายได้และค่าใช้จ่าย และให้ประธานสาขาพรรคส่งงบการเงินดังกล่าวพร้อมกับรับรองความถูกต้องแล้วส่งให้สำนักงานใหญ่ พรรคดำเนินการต่อไป

(๓) พรรคต้องจัดทำงบการเงิน ซึ่งรวมถึงงบการเงินของสาขาพรรคด้วย ในทุกรอบปีปฏิทิน โดยมีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตรวจสอบและรับรองแล้ว และต้องเสนอให้ที่ประชุมใหญ่ของพรรคอนุมัติภายในเดือนเมษายนของทุกปี เมื่อที่ประชุมใหญ่ของพรรคอนุมัติแล้วให้หัวหน้าพรรครับรองความถูกต้องร่วมกับเหรียญกษาปณ์พรรค และให้หัวหน้าพรรคส่งงบการเงินดังกล่าวต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่ของพรรคอนุมัติ พร้อมทำสำเนาบัญชีตาม (๑)

(๔) ในส่วนที่พรรคได้รับการสนับสนุนจากรัฐ พรรคจะต้องจัดทำรายงานค่าใช้จ่ายของพรรคในส่วนนี้ทุกรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป

หมวด ๑๔

การลงโทษสมาชิก

ข้อ ๕๕ การกล่าวหาสมาชิกของพรรคคนใดว่าได้กระทำหรือละเว้นการกระทำ อันควรแก่การลงโทษต้องทำเป็นหนังสือถึงหัวหน้าพรรคมีสมาชิกสามัญไม่น้อยกว่า ยี่สิบสองคนลงลายมือชื่อ

ข้อ ๑๐๐ เมื่อได้รับหนังสือตามข้อ ๕๕ แล้ว หัวหน้าพรรคมอบอำนาจให้ กรรมการบริหารคนใดคนหนึ่งหรือหลายคนทำการสอบสวนข้อกล่าวหา นั้น ถ้าสอบสวนแล้ว เห็นว่าไม่มีมูล หัวหน้าพรรคมีอำนาจสั่งยกข้อกล่าวหา นั้นเสียได้ แต่หากสอบสวนแล้ว เห็นว่ามีมูลให้เสนอข้อกล่าวหา นั้น พร้อมทั้งรายงานการสอบสวนต่อหัวหน้าพรรค เพื่อ

(๑) พิจารณาชี้ขาด

(๒) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือสมาชิกสามัญไม่เกินกว่าห้าคนเป็นกรรมการพิจารณาเสนอความเห็นต่อหัวหน้าพรรคก็ได้

ข้อ ๑๐๑ ในการพิจารณาข้อกล่าวหาสมาชิกต้องให้โอกาสแก่ผู้ถูกกล่าวหาตลอดจนแสดงหลักฐานฝ่ายตนเองภายในระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งข้อกล่าวหา

ข้อ ๑๐๒ เมื่อการพิจารณาลิ้นสุดลงหัวหน้าพรรคมีอำนาจสั่งการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- (๑) ให้ระงับเรื่องกล่าวหา
- (๒) ยกข้อกล่าวหา
- (๓) ดำเนินสมาชิกผู้ถูกกล่าวหา
- (๔) ภาคทัณฑ์สมาชิกที่ถูกกล่าวหา

ในกรณีที่หัวหน้าพรรคเห็นว่าควรได้รับการลงโทษโดยการลบชื่อสมาชิกผู้ถูกกล่าวหาออกจากทะเบียน ให้หัวหน้าพรรคเสนอต่อคณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาวินิจฉัย

ข้อ ๑๐๓ การลบชื่อสมาชิกซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรออกจากทะเบียนตามข้อ ๑๐๒ พรรคสอง ให้หัวหน้าพรรคเสนอต่อคณะกรรมการบริหารพรรคให้ความเห็นชอบเบื้องต้นแล้วดำเนินการต่อไปตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๔

หมวด ๑๕

การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับและแนวนโยบายของพรรค

ข้อ ๑๐๔ การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับพรรคและแนวนโยบายของพรรคจะทำได้แต่ก็ด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค และได้รับอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่

ข้อ ๑๐๕ การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับพรรคหรือแนวนโยบายของพรรคจะต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ตีเสนอมายังคณะกรรมการบริหารพรรคหรือจากสมาชิกสามัญจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน

(๒) ที่ประชุมใหญ่ออกเสียงลงคะแนนอนุมัติโดยคะแนนเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกที่มาประชุม

ข้อ ๑๐๖ หากมีปัญหาจะต้องตีความข้อบังคับไม่ว่ากรณีใดๆ ให้คณะกรรมการบริหารพรรคมีอำนาจตีความ โดยคะแนนเสียงสองในสามของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคทั้งหมด

หมวด ๑๖

การเลิกพรรคและสาขาพรรค

ข้อ ๑๐๗ พรรคเสรีมีความมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนการสถาปนาระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขให้มั่นคงสถาพรสืบไป ฉะนั้นสมาชิกพรรคจะช่วยกันดำรงรักษาพรรคให้คงอยู่คู่ปวงชนชาวไทยจนสุดความสามารถ เว้นไว้แต่จะถูกยุบเลิกตามกฎหมาย

ข้อ ๑๐๘ การยุบเลิกสาขาพรรคให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ ๑๐๙ ในกรณีที่พรรคยุบเลิกให้ทรัพย์สินของพรรคตกเป็นของสภาการชาติไทย หรือมูลนิธิอื่นใดตามมติของคณะกรรมการบริหารพรรค

รายชื่อคณะกรรมการบริหารพรรคเสรี

คณะกรรมการบริหารพรรคเสรี จำนวนทั้งสิ้น ๑๕ คน คือ

- | | |
|----------------------------|-------------------|
| ๑. นายนิธย์ สรสิทธิ์ | หัวหน้าพรรค |
| ๒. นายเปรม น้อยดิษฐ์ | รองหัวหน้าพรรค |
| ๓. นายชัยวิชิต นวมารค | รองหัวหน้าพรรค |
| ๔. นายสุรวุฒิ กฤษฎีจิตรกุล | รองหัวหน้าพรรค |
| ๕. นายณคม สรสิทธิ์ | เลขาธิการพรรค |
| ๖. นายสมเกียรติ กาญจนกุล | รองเลขาธิการพรรค |
| ๗. นายอภิพัทธ์ พัทธวิมลกุล | เหรัญญิกพรรค |
| ๘. นางสาวปาริชาติ สาระณีย์ | โฆษกพรรค |
| ๙. นางสาวสุชานาถ วัฒนา | กรรมการบริหารพรรค |
| ๑๐. นายอุทัย เหมชะญาติ | กรรมการบริหารพรรค |
| ๑๑. นายอุดร ไยแสง | กรรมการบริหารพรรค |
| ๑๒. นายอนนต์ มงคล | กรรมการบริหารพรรค |
| ๑๓. นายศรีทัย เหมชะญาติ | กรรมการบริหารพรรค |
| ๑๔. นายคมศักดิ์ ไกรพันธ์ | กรรมการบริหารพรรค |
| ๑๕. นายอายุบคาน สรสิทธิ์ | กรรมการบริหารพรรค |

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๗

พลตำรวจเอก วาสนา เพิ่มลาภ

ประธานกรรมการการเลือกตั้ง

นายทะเบียนพรรคการเมือง